

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince Hazine ve Maliye Bakanı Berat ALBAYRAK tarafından yazılı olarak yanıtlanması hususunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla,

M. Bakan.

Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

Dünyanın önde gelen basın kuruluşları Reuters, Financial Times'da da yer alan bilgilere ve ekonomist görüşlerine göre, 31 Mart seçimlerinden bir hafta önce "TL aleyhinde spekülasyon yapmasından "korkulan SWAP piyasasının kapatıldığı iddia edilmektedir. Hükümetten de bu iddiaları yalanlayan bir açıklama gelmemiştir. Oysa ki bankalar döviz takas ederek yani SWAP yöntemiyle bilanço dengelerler. Bir anda gecelik faizin %25'lerden %1000'lere fırladığını gören yabancı yatırımcıların bu hareketten ürktüklerini ve yatırımlarını geri çektikleri iddia edilmektedir.

Diğer bir iddia da, Merkez Bankası rezervlerinin muhasebeleştirilmesi konusudur. Merkez Bankası'nın Türk bankalarıyla yaptığı SWAP işlemleri "şeffaf bir şekilde muhasebeleştirmediği" ileri sürülmektedir. Yabancı basın kuruluşu Financial Times'da yer alan habere göre Merkez Bankası'nın brüt ve net olmak üzere gerçek rezervleri, haftalık bülteninde yayınlanan rezerv rakamlarının 15 milyar altındadır. Yine aynı habere göre aradaki bu fark kadar paranın kamu bankalarına borç verildiği, kamu bankalarının da Türkiye'de işlem saati bittikten sonra gece saatlerinde SWAP işlemleriyle Asya piyasasında dolar satarak suni bir şekilde TL'nin değerini yükselttikleri iddia edilmektedir. Bu satışların tutarının haftalık 4,5 milyar dolar olduğu söylenmektedir. Yanı sıra, tahvil ve bonolarda da aynı işlemlerin yapıldığı iddia edilmektedir. Bu da kamu bankalarının resmen dövize müdahale ettikleri anlamına gelmektedir.

Bu iddialar doğru ise bu durum, Türkiye'nin serbest piyasa ekonomisinden hızla uzaklaştığı ve mevcut döviz kurlarının gerçekçi olmadığı, manipüle edilmekte olduğu anlamına gelmektedir. Oysa Türkiye ekonomisi serbest piyasa rejimine geçtiği günden bugüne gerek Sovyet, gerek Balkan ekonomilerinden üstün ve Batı ekonomilerine daha yakın bir duruş sergiliyordu. Bu bağlamda;

- 1) 31 Mart seçimlerinden bir hafta önce "TL aleyhinde spekülasyon yapmasından "korkulan SWAP piyasasının kapatıldığı doğru mudur?
- 2) İddialar doğruysa, döviz satmak gibi bir görevi olmayan kamu bankaları gece saatlerinde Asya piyasalarında SWAP işlemleriyle dolar satarak ve serbest piyasa rejimine tamamen ters bir şekilde davranarak döviz kuruna müdahale etmekte midir?
- 3) TL'nin değerinin artırmak için kamu bankalarına SWAP yöntemiyle döviz sattırarak yerine neden Merkez Bankası'nın faiz artırması yoluna gidilmemektedir?